

“EL VALOR
EDUCATIU
DEL TEMPS
DE MIGDIA”

Escola Vila-roja

Un projecte que vincula temps i espais de migdia amb la
participació de tota la comunitat educativa

“EL VALOR EDUCATIU DEL TEMPS DE MIGDIA”

El nostre centre, qualificat com a Centre de Màxima Complexitat, està ubicat al barri de Vila-roja de Girona. La nostra escola forma part del Pla Educatiu d'Entorn (a partir d'ara PEE) Girona Est, per tant, es fa un treball en xarxa amb totes les escoles i entitats del territori i vetllem perquè les activitats transcendeixin més enllà de l'escola. Per aquest motiu el nostre projecte presentat pot servir de pilotatge i esdevenir un referent per les altres escoles del sector que pertanyen al mateix PEE.

El fet que la majoria del nostre alumnat (79%) tingui necessitats vinculades a situacions socioeconòmiques desfavorides, fa que les famílies no puguin fer-se càrrec de les despeses escolars ni garantir que els seus fills i filles puguin accedir a activitats d'enriquiment acadèmic, esportives o de lleure, malgrat que ho valorin molt positivament i vulguin participar-hi. Per aquest motiu, l'escola esdevé l'única oportunitat que tenen d'accedir a activitats extraescolars. Vincular famílies, escola i entorn des d'una mirada d'educació 360 és el nostre motiu principal per presentar-nos a la crida.

Una de les particularitats del nostre projecte presentat a la crida és que permet connectar amb els interessos i motivacions del nostre alumnat. El fet que tots els infants puguin dur a terme les extraescolars que oferim els motiva moltíssim ja que es personalitzen i s'adapten a cada infant.

D'un temps ençà hem pogut observar que l'espai de menjador i les extraescolars queden totalment desconectats del projecte d'escola i, al final, resulten espais independents del Projecte Educatiu de Centre (a partir d'ara PEC). En primer lloc ens trobem amb la dificultat que alguns monitors no disposen de formació pedagògica ni de lleure, això fa que a vegades el modelatge sigui més empobrit i ofereixin un ventall de recursos poc ampli. En segon lloc contemplem que des de l'empresa/consell comarcal no es vetlla per garantir espais de programació i coordinació entre els monitors, els seus horaris estan pensats únicament per atendre l'alumnat i fer la neteja de l'espai de menjador (només aquest fet ja ens mostra la importància que se li dona des de l'empresa al temps de migdia). Si s'han de reunir en algun moment ho fan de manera voluntària, sense compensar-ho econòmicament. Això, afegit a una feina amb un horari tan reduït i poc retribuïda, genera poca motivació i provoca que no hi hagi la continuïtat que volem any rere any.

També considerem un requisit important el fet de poder tenir un monitoratge amb un perfil específic per al nostre centre, amb plena vocació i disposat a prioritzar l'educació emocional i la gestió i resolució de conflictes, que ha d'anar molt lligada a la manera de fer i de ser de l'escola.

Així que, veient totes aquestes necessitats...

Quin és el nostre repte? Què farem?

El nostre repte és apostar per mesures i accions que vinculin el temps de migdia al projecte educatiu de centre i fer les activitats extraescolars més properes i obertes a les famílies i a l'entorn, des d'una perspectiva d'equitat per a tots els alumnes i les seves famílies.

Per què?

Per millorar la cohesió social i el clima escolar, per garantir l'equitat i l'accessibilitat.

Com?

Implantant un projecte que vinculi temps i espais de migdia al PEC, amb la participació de tota la comunitat educativa.

Els nostres principals objectius, que esdevenen imprescindibles si volem aconseguir el nostre propòsit, són:

- Equitat i accessibilitat per a tots els alumnes a les activitats extraescolars de temps de migdia
- Connectar el temps lectiu i no lectiu, fent del temps de migdia un espai educatiu
- Aconseguir un perfil específic del monitoratge del temps de migdia: formació, coordinació, habilitats i vocació, estabilitat i continuïtat
- Vincular tota la comunitat educativa al Projecte Educatiu de Centre

Què n'hem tret del procés?

Participar a la Crida ens ha fet replantejar tot el projecte que teníem pensat, l'hem posat damunt la taula, l'hem debatut, l'hem esborrat, l'hem tornat a refer... Els indicadors i preguntes que ens van plantejar en Moisès Esteban, en Jordi Collet i l'Elena Sintes ens han ajudat a reconèixer les debilitats i forteses, plantejar-nos preguntes i ordenar idees.

Els **aprenentatges** fets i els **assoliments** a què ens han portat, han estat molts, un d'ells el d'adonar-nos que fa temps que tenim una personalitat i caràcter de centre amb mirada 360, però no n'érem conscients. Hem ordenat tots els conceptes i n'hem après de nous, com el "*Learning walk*", i els *Itineraris d'Aprenentatge Personalitzats* (a partir d'ara IAP).

Accions que durem a terme:

- Donar a conèixer els eixos principals del *PEC* als monitors de migdia i vetllar perquè els implementin:
 - Pla de Convivència i protocol de gestió de conflictes
 - Facilitar el *Pla d'Acollida de Professionals* als monitors nous que s'incorporin
 - Treball dels hàbits i les normes: es treballen de manera transversal a totes les àrees, de manera que en el Temps de Migdia ha de continuar-se amb aquesta línia d'escola. A més, es fa un treball específic de lèxic relacionat amb l'alimentació i els hàbits saludables de manera que està vinculat al treball per competències que fem al centre
- *Canvi de terminologia*: de "Menjador" a "*TEMPS DE MIGDIA*". Considerem que la paraula "menjador" se centra únicament en el fet de donar de menjar, i deixa de banda la part més pedagògica de l'espai, no només durant el dinar, sinó també abans i després.
- Creació d'un *equip impulsor* format per l'equip directiu, la coordinadora de migdia, les coordinadores d'infantil i primària i la Tècnic d'Integració Social (a partir d'ara TIS)
- Disseny d'un *Pla d'Activitats del Migdia*: 1 hora diària d'activitats d'enriquiment acadèmic, esportives, artístiques, teràpia psicològica i emocional per a infantil i primària. Sempre tenint en compte els interessos de l'alumnat i les famílies.
- *Perfil específic del monitoratge*: vetllar perquè els monitors tinguin un perfil alineat amb el nostre PEC pel que fa a formació, habilitats i vocació.
- Establir un horari de *coordinació* periòdica entre monitors i equip impulsor.
- Definir els rols de tots els agents educatius que intervenen en el *treball en xarxa*: Claustre, equip impulsor, AMPA, TIS, monitors de migdia, PEE, Consell comarcal, empresa de monitors/extraescolars, Ajuntament i voluntariat.
- *Avaluació dels alumnes* del temps de migdia en coordinació amb els tutors: estarà integrada en el sistema d'avaluació de centre.

- *Autoavaluació dels alumnes en els IAP*: en forma de llibreta d'aula, per a cada alumne. Incorporarem activitats de tutoria individual a la setmana i quan convingui, on incorporarem l'avaluació i l'autoavaluació del Temps de Migdia, que fins ara no s'ha fet mai. Com ens va dir en Moisès Esteban: *“Es reflexiona amb l'alumnat sobre els processos que es donen al llarg del seu procés d'aprenentatge, comentant, oralment o per escrit, què s'ha après i fent reflexions que provoquin canvis i ajudin a consolidar els aprenentatges adquirits”*.
- *Avaluació del projecte de Temps de Migdia*: participació activa de tots els agents educatius en l'avaluació/valoració del projecte. Caldrà definir uns indicadors per avaluar el projecte mitjançant reunions, formularis, enquestes, etc...
- Participació en *subvencions* i cerca de *finançament* per dur a terme el projecte.
- Fer un *Learning Walk* amb altres PEE i escoles de Girona

El fet de participar a la crida ens ha fet somiar i imaginar que un temps de migdia diferent i millor és possible. Que podem oferir als nostres alumnes un temps de migdia de qualitat, que no ens hem de resignar i conformar amb el mínim, que hem de treballar de valent per aconseguir que les poques oportunitats que ens ofereix el nostre entorn no limitin els objectius i aspiracions de la comunitat educativa. Si tenim la confiança i l'esperança en els nostres infants i les seves famílies, si els apoderem amb expectatives d'èxit, podrem aconseguir el que ens proposem, encara que haguem de buscar infinitat de camins per arribar-hi.

Tal com diu Pierre Bourdieu:

“Hem de construir camins diferents per arribar a l'excel·lència”

Girona, juny 2019